

MNOŻYĆ SIĘ (347) *vb impf*

się (280), się (60), si(ę) (7).

o jasne.

inf mnożyć się (39). ◇ *praes 1 sg* mnożę się (6). ◇ *3 sg* mnoży się (119). ◇ *3 pl* mnożą się (46). ◇ *praet 1 sg f* mnożyłam się (1). ◇ *3 sg m* mnożył się (8). *f* mnożyła się (4). *n* mnożyło się (8), mnożyło się jest (1) *RejPos*. ◇ *3 pl m pers* mnożyli się (5). *subst* mnożyły się (6). ◇ *fut 3 sg f* będzie się mnożyła (4). *n* będzie się mnożyło (1) *RejPs*, mnożyć się będzie (1) *RejZwierc*. ◇ *3 pl m pers* będą się mnożyć (1) *WróbŻółt*, będą się mnożyli (1) *LubPs* X4v. *subst* mnożyć się będą (1), będą się mnożyć (1) *RejPos* (1:1). ◇ *imp 3 sg* niech(ąj) się mnoży (6). ◇ *2 pl* mnóźcie się (16); -ó- (1), -(o)- (15). ◇ *3 pl* niechąj się mnożą (2). ◇ [2 *du mn(o)żta sie Glosy II nr 130/2.*] ◇ *con 1 sg m* bych się mnożył (1). ◇ *3 sg m* by się mnożył (10), bodąj się mnożył (1). *f* by się mnożyła (23). *n* by się mnożyło (7). ◇ *2 pl m pers* byście mnożyli się (1). ◇ *3 pl m pers* by się mnożyli (7). *subst* by się mnożyły (13), by się mnożyli (1) [*m*] *RejPs*. ◇ *part praes act* mnożąc się (6).

Sł stp notuje, Cn s.v. płodzę, Linde XVI–XVII w.

1. Występować w większej niż poprzednio liczbie, rozwijać się, powiększać się, szerzyć się, krzewić się, wzrastać; *crescere, multiplicari Vulg, JanStat; gliscere Mącz, Calep; radicari BartBydg; fructificare, provenire, redundare, vegetari Mącz; repleri PolAnt; augeri Modrz; pervigere Calep; adaugeri, pullulare JanStat* (231) : *OpecŻyw* 148; a kthemu by ífya mnożyla myędzy Czełzarzem a myadzy pany nałzimy wyączłza a doftatecznyeyłza przyyałzn *MetrKor* 38/502, 40/825; O wyakyeey chwale y myłofłczy bołkyey to przełcząłne dzyeczyą lezalo y mnozylo fya wzyuoczye łzwyąthey hanny *PatKaz II* 83v; *HistJóz Cv* [2 r.]; Iełt [ziele] dobre na wrzedzienice gorące [...] á to na przodku ich albo na ołtatku/ gdy iułz przełtaie łie mnożyć wrzod. *FalZioł I* 11d; Theż zzavłznich żyłek krew pułzczona/ pamieć zła naprawia/ y kroftam wólzelkiem na liczu łie mnożyć nie dopułzczą. *FalZioł V* 58, *8v [7 r.], I 20d, II 9a, 20d, III 18a (15); á tak im wiecey kwalnego pożywamy tim łie wiecey chęć mnoży ku iedzeniu, gdyż łłodkie rzeczy dla napełniania chęć oddalaia. *GlabGad* I5, C8v, D7v, E3, F6v [2 r.], G4v; *BartBydg* 128b; *WróbŻółt* qq3; *RejPs* 125v, 132, 195v, 200v; Bo łie ząwždy wóltytko łporzy Gdzie łie łprąwiedliwość mnoży *RejRozpr* D3v; W pułczmyłz go wonę łtudnią/ czo tu wle łie łtoi A niechay łie nie mnożą/ ty plotki czo łtroi *RejJóz* A7v; A them rzeczam nyethilko yłch bi konyecz bil Ałye ym dalyey thim wyeczey łzye mnoza. *LibLeg* 11/153; *RejKup* v8, y2; *KromRozm II* h; *Diar* 53; Co iźby łie to nigdy nye łłtawął/ á obłędliwych łie ludzi nye mnożył káždy ocyc ząbyeży temu *GliczKsiąż* L5; *GroicPorz* c4v, h; *KrowObr* 195, 197; *RejWiz* 42v, 48v, 66v, 68, 77; Ale krzywoprzyłięłthwo/ kłámłtwo/ mężoboyłtwo/ złodzieyłthwo/ cudzołółthwo łie mnożył/ á bywaią czełte morderłtwá. *BibRadz Os* 4/2; *Goski* A8; Gdy łie mnożą łkárby/ mnożą łie y łi co ie iedzą [*Ubi multae sunt opes, multi et qui comedunt eas. Vulg Eccle* 5/10]. *BielKron* 80v, 332; *KwiatKsiąż* M2v; *Mącz* 16d, 121c [2 r.], 182d, [388]b, 502d; *OrzQuin* B2; Oleiem łniánym płeć pomázuy/ obroniłz fye piegam mnożyć/ y náłtále zginą. *SienLek* 79, 11v, 29, 41v [3 r.], 43, 92v (44); dla zbytecznych złołci/ ktore fye mnożą im dáley tym wlełtze. *LeovPrzep* H3; *RejAp* 105v, Ddv [2 r.]; bo kiedybyłm wóltytki wyliczác miał/ trzebá by mi na tho długiego czáłu/ á im bych głębiey w Hiłtorie wchodzil/ thym by łie tego wiecey mnożył. *GórnDworz* Y2v, Ii7; A łłowo Páńłkie mnożył łie iełt [*verbum Dei crescebat Vulg*

Act 6/7; słowo Boże roflo *WujNT*] / á czo dálej thym więczey rozmnażało fie wiernych Páńfkich w Ierolimie náwięcey *RejPos* 22, 23v, 25v, 43, 50, 52 (9); *RejPosWiecz*² 94; *BielSat* [I4]v; *RejZwierc* [238]; *WujJud* 230v; *WujJudConf* 230 [2 r.]; *BiałKaz* K4v; *BudNT Act* 9/31; *PaprUp* O2; *Oczko* 14; Niechże w tobie / piękne miałto / pokóy przebywa / [...] Pokóy w twárdych bálztach twoich niechay fye mnoży *KochPs* 188; gdyż fię zá czáfow poštěpkim / rozumy y dochćipy ludzkie mnożą *StryjKron* 288; *BielSjem* 14; Iezu Kryfte Synu Boży / niech fię twa cześć, chwałá mnoży *ArtKanc* F6v; *PaprUp* L2v; A tą chwilá rozdráznienie wieksze vtrinqe mnozyc się może. *ActReg* 149; *Calep* 458a; *SarnStat* 352, 928, 1178; ábym [!] záwždy rozmyśláiąc o tych dobrodziéyftwách iego / mnożyła fię wemnie miłość przeciw iego náświętzey miłości z przymnożeniem wřelákich pobożnych chrześciáńfkich cnot. *SiebRozmyśl* G2v; *KlonWor* 48.

mnożyć się dla czego [= z powodu czego] (2): Nie ma być vrinał [przy oglądaniu uryny] barzo od oczu oddalan / abowiem dla oddalania wielkiego iałnoć fie w vrinie mnoży. *FalZioł* V lv; *GlabGad* D5.

mnożyć się od czego [= pod wpływem czego, z czego] (4): A gdy tuk zafię narafta tedy człowiek moc bierze. A zwłázczá od polewki mięfa wołowego, albo też kapłuniego barzo fie mnoży. *GlabGad* D2v, Hv, 16; *Mqcz* 483b.

mnożyć się komu (17): Komu fye wrzod wgoleni włoży / záwřle fye mu boleć mnoży. *March*¹ A4; *OpecŻyw* 22v; *RejPs* 79, 183, 187v, 220; *RejKup* v4v; sam oblicznie przyřtępuie ku bitwie / á ták fie mu imię y chwałá mnoży [sibi nomen et gloria nascitur]. *HistAl* E; *LubPs* G, P3; *RejWiz* 152v; *BielKron* 195v; *RejPos* 61v; *RejZwierc* 32, 268; *ArtKanc* B6, N9v.

mnożyć się przez kogo, prze(z) co [= wskutek czego, dzięki czemu, komu] (5): *GroicPorz* d; nie rořciągáy możności fwey ná vpadek a ná řciłk żadnego człowieká / á owřzem fie řtaray / áby fie przez cię mnożyła řprawiedliwość á miłofierdzie *RejPos* 61; *ModrzBaz* 22; *ArtKanc* B6; *WujNT* Zizzzz3.

mnożyć się czym (3): *ZapWar* 1545 nr 2646; *GroicPorz* b3v; Częřtoćiem rychley wzmagaia / ktorzy fye w niemocy na inřze mieřtce przewożą. Abowiem Ogień przyrodzony / ruřzáním fye mnoży *SienLek* 34.

mnożyć się za czym [= pod wpływem czego] (1): Przeto iáko inne złořci zá niekárnoćiá mnożą fye / ták też y cudzołóftwo. *GroicPorz* kk4.

mnożyć się w czym [= dzięki czemu, wskutek czego] (3): *RejKup* 17; *GroicPorz* n4; Thá niemoc w pokoiu fie mnoży / á przetoż roboty a prace potrzebuie *SienLek* 94.

mnożyć się skąd [= pod wpływem czego] [w tym: z czego (43), z kogo (4), „řtąd” (8), „řkąd” (6)] (61): *OpecŻyw* 22v; Iteż z nyrek vrynę pobudza / y kamień w nyrkach y theż w miechierzu łamie / á żadnym ohyczáiem mnożyć mu fię niedopuřczá řtich to wilkiech á lipkiech nieczyřtořci *FalZioł* I 59c, I 34b, 77d, II 20d, III 20d, V 10v [2 r.] (10); ale iż wřelka rzecz w řywocie nie řtrawna obracza fie w flegmę, przeto y z wina zbytniego flegma fie mnoży *GlabGad* Hv, B, C3, D4v, D5, E2v (18); aby fie tobie znas mnożyła y wieczna chwałá y czelc řwięthemu maieřtatowi twemu. *RejPs* 79, 134, 152v, 169, 173v, 183 (8); *RejRozpr* 14, K; *RejJóz* Q2v, Q3v marg; *Sktorey* [wiary] fię yuż Láłka mnoży A wlytko fię dobrze sporzy. *RejKup* x2v, bb6v; *BielKom* F; *GliczKsiąż* E7v; *LubPs* P3; *GroicPorz* mm4; *BibRadz Ps* 101 arg; bacząc iż co dzyeń to bárziefy mnożyła fie Luterowi nieprzyiařń

v Papieża/ y iego łrony/ á nawięcey z gadánia/ ktore miał w Lipłku z Ekkiulzem *BielKron* 195v; *SienLek* 4, 100v, 133v, 171; A łtąd áby nam rołło łwięte miłofierdzie twoie [...] łkąd by łie mnożyło á łwięciło w nas łwięte imię twoie/ y krolełstwo twoie *RejPos* 44v; *BiałKat* 116; *RejZwierc* 53v, 102v, 113; *WerKaz* 303; *GrabowSet* A2v; *SarnStat* 520.

W *połączeniach szeregowych* (3): *Mącz* 146c; *RejZwierc* 268; ktory [kościół] poczawłzy łię od Ieruzálem/ rołście/ mnoży łię y rozłzerza po włzem łwiecie *WujNT* 297.

W *przeciwstawieniach*: »niszczeć (3), uby(wa)ć (2), wykorzeniać się (a. być wykorzeniony) (2), kończyć się, opadać, schodzić, umniejszać się, ustawać, zginać ... mnożyć się« [w tym: *niszczeć i wykorzeniać się* (1)] (12): gdi łie płacz mnozi tedy łie vmnieyła materia vriny. *GlabGad* B5v; gdyż máłóć iego mnoży łie á náłzá wielkoć vłtawa. *HistAl* E; Consistit morbus cui opponitur increscit, Stoyi á trwa w yedney mierze/ nie mnoży łie áni vbywa. *Mącz* 396c; *SienLek* 12v [2 r.], 181; Iuż poł fráłunku vbędzie/ iuż łie dobra myłł mnoży *RejZwierc* 90v; że dáry łudziom od Bogá dáne/ ielli pilnołciá bywáią ćwiczone/ stwierdzáią się y mnożą/ á ielli bywáią zániedbáne/ niłzczeią y z gruntu się wykorzeniaią *ModrzBaz* 9, 22; *ArtKanc* N20v; *SarnStat* 943. Cf *Przysłowie*.

Przysłowie: Abowiem zgodá/ máłe rzeczy mnożą łye/ á niezgodá wielkie niłzczeią. *GroicPorz* b3v.

Fraza: »mnoży się liczba, poczet« (1:1): CZáłow onych/ gdy łie iuż mnożyłá liczbá zwolennikow náuki Páńłkiey/ [*erescente numero discipulorum Vulg Act* 6/1; gdy łię przymnáżáło vczniow *WujNT*] słtháło łie łzemránie miedzy Greki przeciwo Zydow *RejPos* 22; A łłowo Boże rołło/ y mnożył łię poczet [*multiplieabatur numerus*] vczniow bárzo w Ieruzálem *WujNT Act* 6/7.

Szeregi: »(nie tak) mnożyć się i (jako) rodzić« [szyk 1:1] (2): *SkarŻyw* 498; Kóściół wiernych rodzi łię y mnoży przez zdrowá náukę. *WujNT* Zzzzz3.

»rołć (a. rosnać), (a, i) mnożyć się« (6): A łłowo Páńłkie rołło y mnożyło łie [*crescebat et multiplicabatur*]. *Leop Act* 12/24; In urbe luxuries creatur, Mnoży łie á rołoie rołpułtá w miełcie. *Mącz* 68c; *RejPos* 134v; *RejZwierc* 110, 113; *Calep* 794b. [Ponadto w *połączeniu szeregowym* 1 r.]

»mnożyć się a (i) rozszyrzać« [szyk 2:1] (3): *ListRzeż w.* 7; *RejPs* 17; by łie iego chwałá łwięta mnożyć á rozłzyrzać mogłá. *RejPos* 314. [Ponadto w *połączeniu szeregowym* 1 r.]

»sporzyć się i mnożyć« (1): y włzytkoć łie łporzyć y mnozić będzie około ciebie. *RejZwierc* 32.

»szczęłcić się a mnożyć« (1): A tu iuż oná káżdá záczęta pociechá twoiá od Pána twoiego będzie łie łzczęłciłá á mnożyłá w tobie. *RejPos* 306v.

a. *Potęźnieć; mieć się dobrze; vigere Mącz* (6) : Vigeo, Mnożę łie/ síł/ mocy/ krzepkołci/ dużołci nábywam/ rozłáttam łie. *Mącz* 495d.

Szeregi: »mnożyć się a síly brać« (1): bo s them pokármem y áłfekty y przychylnołci mnożą łie/ á síly byerzą. *GliczKsiąż* D4v.

»mnożyá się, (i) krzepczyć« (2): *KrowObr* 135v; Memoriae vegetandae gratia, Aby łie pámięć mnożyłá/ krzepczyłá. *Mącz* 477a.

»mnożyć się i rosnać« (1): Y miełłkał Dawid ná zamku Syon [...] Y chodził mnożąc łie y rołnać [*ingrediebatur proficiens atque sueereseens*]. A Pan Bog záltepow był zniem. *Leop 2.Reg* 5/10.

»twierdzić się i mnożyć« (1): áby połthánowiony pokoy w namnieyłzey rzeczy z łrony I.C.M. niebył nárułzony/ ále áby łie twierdził y mnożył ná potomne czáły. *BielKron* 332.

2. *Rozmnażać się, rozradzać się, plenić się, płodzić się; multiplicari Vulg, PolAnt; crescere, multiplicare se PolAnt; sobolescere Mącz, Cn (58) : BierEz M2v [2 r.];* w Siriey á w Egipcie ophicie fie mnoży gallas. *FalZioł I 62a, ‡2d, I 20b, IV 9c, 43a; A iáko lámi idą/ zrodu krolewskiego [...] Aby fie ták fortunnie/ ná fwiecie mnożyli Zeby krole krolewe/ zych potomkow byli. KlerWes A2; WróbŻółt qq2v; LudWieś A3v; y iadły tham owoc z drzew ktore fie w głębokości morskiej mnożyły [que in profundo maris nascebatur; ktore szyą rodzyli w morzvu HistAl 1510/508] HistAl M5v; KromRozm I M2; chcąc iż by fye mu od trzody iednákiey bárwy owiec/ rozney bárwy owce mnożyły GroicPorz mmv; Nie pomniąc nigdy ná to/ nacź ie Pan Bog ftworzył/ Aby fie iego narod tu pocźciwie mnożył. RejWiz 163v; Leop Gen 1/22; RejZwierz 77v, 110; BibRadz Ex 1/12; świece pogásiwłszy záwołał: Mnoźcie fie/ czyńcie to co wam Bog wftawił. Tám káždy podle ktorey klęczał popadł iá BielKron 185, 9v; Gdy fię pokrzywy mnożą/ iáko ich nie kofić? Prot C2v; BudBib Gen 1/22, 6/1, I 3c marg, Deut 8/1; kiedy ié [karpie] do wielkiego Stáwu wftáwł/ thedy fye nie rády mnożą/ ále fye będą tárty/ á nie z Rybi fye. Strum O3, N3, P4v, Qv; CzechRozm 117; Zá ie⁸⁰ wieku iufz fię bárzo ludzie rozkrzewili/ á mnożąc fię ciáły/ y złość tefz y niepráwość rozmnożyli. SkarŻyw 269; im ie więcey dręczono/ tym fię ich więcey mnożyło. Alifz nákoniec dzieći płci męskiej/ zábijác [...] Krol rofkázał SkarŻyw 477; [rzekł Bóg Noemu] Mnóźcie fye/ niech świat fpuftofzáły wźędzie Znowu ośędzie. KochPieś 33; WujNT 421 marg; PowodPr 71; Klón 11; [iż gdy mąż tego źiela wiele pożywa/ thedy fyny płodzi/ ále gdy go trochę ie/ tedy fie dziewki od niego mnożą [będą rodić FalZioł I 127a] SienHerb 157a].*

W połączeniach szeregowych (6):KrowObr 221v; Leop Gen 1/22; BielKron 1v; płodźcie fię/ y mnoźcie fię/ y nápełniaycie wody w morzach [crescite et multiplicamini et replete aquas in maribus] BudBib Gen 1/22; Rośćcie á mnoźcie fię/ á napełniaycie wźytkę ziemię [Crescite et multiplicamini et replete terram Vulg Gen 1/28]. WerKaz 285, 282; [Crescite et multiplicamini {(rozfttez a mnoźta fie (a naplute [!] zemi)} Glosy II nr 130/2.]

Szeregi: »mnożyć się a nie być w małej liczbie« (1): dawaycie fynom wálfym żony/ á corki wáfze wydawaycie zá mąż/ á niech rodzą fyny y corki: y mnoźcie fie tám/ á niebáďźcie w máłej liczbie [multiplicamini ibi et nolite esse pauci numero]. Leop Ier 29/6.

»mnożyć się i (a) ziemię napełniać« (2): *SeklKat L; 1. Moy: 1. v 28.* Gdzie im ono Bog nie tylko błogofłáwił/ ále fie im też mnożyć y ziemię napełniać rofkazał. CzechRozm 163. [Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.]

»mnożyć się, płodzić się« (1): Sobolesco, Mnożę fie/ płodzę fie. Mącz 397d. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rość (a. rosnać), (a, i) mnożyć się« = *crescere et multiplicari Vulg [szyk 7:1] (8): BielKom G4; GliczKsiąż B7; Leop Gen 8/17; BielKron 5v, 27v, 185; rácz błogofłáwić dziatkom tym/ áby rofły á mnożyły fie fzyroce po ziemi. RejPos 150; SkarŻyw 270. [Ponadto w połączeniach szeregowych 5 r.]*

»mnożyć się i (s)kochać« (2): WróbŻółt B7; A im tłuftłza rolá/ Tym pokrzyw więcéy mnoży/ y fkocha fie zgołá. GosłCast 38.

»mnożyć się a nie umniejszać się« (1): áby rodziły fyny y corki/ mnoźcie fię tám/ á nie vmnieyźaycie fię [multiplyte vos ibi et non diminuatis vos]. BudBib Ier 29/6.

W przén (1) : day mily panie tak fie mnozyc íprawam nalfem aby będąc laskawem milofierdziem twoiem podparte tak zakwitnęły przed oblicznością twoią aby łobie fnich godny owoc vmnozyl *RejPs* 219.

3. Tworzyć się, powstawać; crescere, pullulare JanStat (39) : Czemu ptaci flin nie miewiaią. (—) Bowiem w nich płucza łą barzo łuche tak iż fie w nich flegma nie mnoży. *GlabGad* C6, D6v; *RejPs* 81v; że domową niesforą, waśniami, ktore się mnożyć wszędzie muszą, gdzie sprawiedliwości a rządu nie masz, targać się każda społeczność musi *Diar* 35, 72; *BielKron* 225v; *SienLek* 28v, 104v; *RejPos* 42v, 314; *RejPosRozpr* c3v; *ReszHoz* 132; *KochMRot* A4; A miedzy chudymi świniąmi á wielkością/ rádo fie powietrze mnoży. *GostGosp* 120; *GrabowSet* S3; dla tego co nawiętszym požądániém żądaiąc áby fie nie mnożyły zwády [*ut non crescant iurgia JanStat* 843] *SarnStat* 1067.

mnożyć się dla czego [= z powodu czego] (1): Dla ktorey [*pychy*] fie płáč mnoży á wzdychánie *GrabowSet* D3v.

mnożyć się komu (4): A koždy sie przed nim stroży Stąd sie im wielki strach mnoży. *BierRozm* 12; *RejPs* 89v; *RejPos* 72v; *RejZwierc* 229v.

mnożyć się w czym [= dzięki czemu] (1): Wiará/ nádzieiá/ miłóść/ wżithko fie to mnoży w łtanie małżeńłtwá wiernego. *RejPos* 42v *margin*.

mnożyć się skąd [= pod wpływem czego] [w tym: z czego (8), „stąd” (6), „skąd” (5)] (19): *FalZioł* I 31a, V 27v, 69; *BierRozm* 12; *RejPs* 89v; *RejRozpr* C2; *Diar* 70; Mieć ná pieczy powinność/ cnotę/ boiaźń Bożą/ Iuż łtąd ine przypadki pocźciwe fie mnożą. *RejWiz* 49v; *BibRadz* I 161b *margin*; *OrzRozm* E2v, O3v; *KwiatKsiąż* M4; *SienLek* V4; á nie baczy fie złościwy człowiek łkąd mu to przypada/ łkąd mu fie to mnoży/ mnima by s łzczęłcia á z oney niespráwiedliwey pracey iego *RejPos* 72v; *RejZwierc* 229v; y włytkie namiętności ciáłá náłzego [...] ktore fie w nas mnożą z požądliwołci oczu y zápalenia ciáłá *CzechRozm* 240v; *SarnStat* 577, 898, 1096.

W przeciwstawieniu: »ginąć ... mnożyć się« (1): ktore [*pijaństwo*] gdzie pánuie/ tám męłtwo ginie/ á zbytnie łpánie/ y rozmaíte niemocy fie mnożą [*fortitudinem amitti, veternum omnia occupare certum est*]. *ModrzBaz* 82v.

Szeregi: »mnożyć i okazować się« (2): iuż inłze włytki cnoty mnożyć y okazować fie tám będą w káżdey íprawie tákowego człowieká. *RejPos* 250.

»powstać i mnożyć się« (1): Skąd jakie powstały i jeszcze się mnożą bałwochwalstwa *Diar* 70.

4. Powiększać, pomnażać coś w sobie; przyswajac coś sobie, utwierdzac się w czym; succrescere Vulg; crescere (aliqua re) PolAnt [w czym] (18) : w mlodych leciech mnozył fie w mądrołcij ij wetznótach/ a dzis próżnuie *OpecŻyw* [34]v, 46v; *WróbŻołt* nn5, nn8v; aby fie ku czci a ku chwale twoiei łwiętey vmyłly nalfé mnozyli wprawdzie wmiłosci wśprawiedliwołci w flufłnych drogach y w ynych cnotach *RejPs* 188v; then postępuie walcząc mnożąc fie w zwycięłtwie y w mocy [*victoria crescit pariter et virtute*] *HistAl* D8v; *BielKom* C7; *LubPs* X4v; Zołtał tedy Menelaus przy kłięłtwie prze łákomłtwo łudzi możnych/ tym fie wiecey mnożąc w złołci [*crescens malitia*] *BibRadz* 2.*Mach* 4/50; Potym Rycerz [...] záwždy fie mnozył w sławie wielkiej dla vłtáwicznego zwycięłtwá *HistRzym* 35, 57v; *RejPos* 38v; w íprawiedliwołci ktora z łálki Pána Chriłtułowey wzięli/ mnożą fie y barżiey wśprawiedliwieni bywáią *WujJud* 101v; *WujNT* 738.

W przeciwstawieniu: »przestać ... mnożyć się« (1): bowiem oni nie chcą przestać ale się zawsze mnożą w pyłze swoiey. *WróbŻołt Z6v.*

Szereg: »rość i mnożyć się« (1): y był vbogácon ten człowiek/ y rołł wćześćiu y mnożył się [proficiens atque succrescens] thák że się łthał vprzeymie á vsilnie wielkim. *Leop Gen 26/13.*

a. *Doskonalić się* (2) : [ludzie pokorni] ielli tznoci wielkie maia/ mnimaią by były malé abo żadneé. Zalie maiały malé niedostatki/ maiały ie za wielkie: a to czynią aby się zawsze mnożyli *OpecŻyw 8v.*

mnożyć się z czego w co (1): CHcełli człowiecze mnożył się z tznoty w tznotę/ z łaki w łakę/ z dobre^{so} w lepłé/ [...] romżyłłay [!] rád vmęczenié Iezuła milégo *OpecŻyw 160.*

5. *W funkcji strony biernej: być mnożonym* (1) : Gdy ieden we łrzdoku łtoi/ thedy ołtatni termin chocia się nie mnoży/ obracza się w mianowanie łrzednie^{so} terminu á łwe włafne traći. *KłosAlg F3.*

Synonimy: **1.** czynić się, kochać się, narastać, przybywać, rozkochawać się, rozkorzeniać się, rozkrzewić się, rozrastać się, rozszerzać się, sporzyć się, szerzyć się; **2.** kochać się, płodzić się, rodzić się, skochać się; **3.** czynić się, poczynać się, powstawać, wszczynać się, zstawać się; **4.** rość.

Formacje współrdzenne cf MNOŻYĆ.

Cf MNOŻĄCY SIĘ, MNOŻENIE

MB